

A fost deținut arbitrar și ilegal 17 zile în penitenciar. Statul obligat să achite suma de 38.000 lei

La 14 aprilie 2021 Curtea Supremă de Justiție a emis o Încheiere pe cauza unui bărbat deținut ilegal și arbitrar în instituția penitenciară, fiind respins recursul Ministerului Justiției. Pe acest caz, Statul este obligat să achite reclamantului suma de 38.000 lei sub formă de prejudiciu moral și material.

Asociația Promo-LEX a reprezentat în instanțele naționale un reclamant care a solicitat prin acțiunea sa de a îi fi constatată încălcarea prevederilor art. 5 al CEDO (Dreptul la libertatea și siguranța persoanei). Acesta s-a plâns ca a fost privat de libertate timp de 17 zile în instituția penitenciară. Penitenciarul a refuzat să-l elibereze pe reclamant de la executarea pedepsei închisorii imediat din data pronunțării încheierii judecătorești privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

Pentru detenția ilegală și arbitrară, reclamantul a adresat instanței de judecată o acțiune civilă. În cererea sa, reclamantul a solicitat recuperarea prejudiciului moral și material cauzat din contul statului. Reclamantul a solicitat instanței de judecată aplicarea directă a Convenției în cazul său, din motivul lipsei unor norme speciale în legislația națională care ar fi aplicabile în situații similare.

Judecătoria Chișinău sediul Centru, la date de 20 februarie 2020, a admis acest capăt de cerere și a constatat încălcarea dreptului reclamantului la libertate pentru o perioadă de 17 zile. Pentru compensarea prejudiciului adus, a fost acordat

suma de 3952,50 lei, prejudiciu material, și suma de 34000 lei prejudiciu moral, ceea ce constituie echivalentul a 2000 lei pentru fiecare zi de detenție ilegală. Instanța corect a stabilit momentul când urma să fie liberat din penitenciar reclamantul. Potrivit hotărârii judecătorești, *"instanța de judecată constată că, contrar prevederilor menționate supra, în partea dispozitivă a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 28 iunie 2019 nu este indicată dispoziția eliberării imediate a reclamantului Obneavco Vladimir, motiv din care administrația Penitenciarului nr. 9 – Pruncul nu a liberat din detenție reclamantul în ziua pronunțării încheierii respective, acesta fiind eliberat la data de 15 iulie 2019, adică peste 17 zile din momentul pronunțării încheierii din 28 iunie 2019, fapt care este unul inadmisibil și lezează grav drepturile și interesele reclamantului"*. Hotărârea poate fi accesată [aici](#).

Hotărârea a fost contestată de către partea pârâtă, dar a fost menținută de Curtea de Apel Chișinău. În motivarea Deciziei din 6 octombrie 2020, Curtea de Apel Chișinău, a constatat: *"s-a stabilit cu certitudine că, reclamantul/intimat a fost privat ilegal de libertate pe o perioadă de 17 zile, ceea ce la rândul său constituie o încălcare a dreptului la libertate garantat de Constituția Republicii Moldova la art. 25, precum și de art. 5 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care statuează că orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță"*. Decizia poate fi accesată [aici](#).

La data de 14 aprilie 2021 Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul depus de Ministerul Justiției, în acțiunea reclamantului, reprezentat de avocata Asociației Promo-LEX, împotriva Ministrului Justiției, privind constatarea încălcării dreptului la libertate, repararea prejudiciului material și moral. Încheierea poate fi accesată [aici](#).

Potrivit avocatei Promo-LEX, Victoria Gamurari: Hotărârea

instanțelor naționale este importantă din perspectiva aplicării directe a Convenției Europene a Drepturilor Omului, cât și interpretării corecte a momentului în care urmează a fi puse în executare Încheierile judecătorilor de instrucție privind aplicarea instituției liberării condiționate de pedeapsă penală înainte de termen. Aceste Încheieri judecătorești sunt executorii imediat din momentul pronunțării. Este îmbucurător faptul că compensația morală acordată instanțele naționale corespunde sumelor decise de CtEDO în cauze similare.

În cazurile de încălcare a prevederilor art. 5 al Convenției și acordarea compensațiilor pentru încălcarea acestui drept, Republica Moldova tinde să acorde sume mici care nu corespund suferințelor cauzate reclamantilor. O imagine mai amplă asupra acestui fenomen este desfășurată în Studiul privind respectarea Articolului 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale de către Republica Moldova (2018). **Acesta poate fi accesată integral [aici](#).**

Exemple de Hotărâri ai Curții în cazul acordării compensațiilor pentru termenul de detenție ilegală:

Denumirea cauzei	Termenul detenției ilegale	Compensația acordată de instanțele naționale	Compensația acordată de CtEDO
Cauza Grecu v. Republica Moldova (nr. 51099/10, 30 mai 2017)	1 zi	3.200 Euro	11.800 Euro

<p><u>Mătăsarul și Savițchi v. Republica Moldova (nr. 43038/13, 10 iulie 2018)</u></p>	<p>6 ore 45 min. (ambii reclamantii) 4,5 ore (primul reclamant) 6 ore (primul reclamant)</p>	<p>900 Euro (primul reclamant) 270 Euro (al doilea reclamant)</p>	<p>8000 Euro</p>
<p><u>Cucu și alții v. Republica Moldova (nr. 7753/13, 75188/13 și 76511/14, 10 iulie 2018)</u></p>	<p>10 zile (primul reclamant) 7 zile (al doilea reclamant) 9 zile (al 3 reclamant)</p>	<p>835 Euro suplimentar 625 Euro (primul reclamant) 428 Euro suplimentar 444 Euro (al doilea reclamant) 317 Euro (al 3 reclamant)</p>	<p>4000 Euro pentru fiecare reclamant în parte</p>
<p><u>Cauza Pașa v. Republica Moldova (nr. 50473/11, 15 mai 2018)</u></p>	<p>1 lună</p>	<p>–</p>	<p>5000 Euro</p>

Pentru mai multe detalii, apelați:

Victoria Gamurari,

Avocată, Asociația Promo-LEX,

Tel: (022) 450024; GSM: 069004011,

E-mail: victoria.gamuarari@promolex.md